

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 37.

Z KRAKOWA DNIA 7. MAIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ,

K O P I A

*Uchwały Rady Naywyższej Xięstwa War-
szawskiego zapadły na dniu*

29 Marca

10 Kwietnia 1815 roku.

Wskutek przedstawienia Komitetu Nadzoru Policyynego z d. $\frac{1}{2}$ Marca r. b. Nr. 79 względem nieprzyzwoitości i szkod, jakie tak dla Mieszkańców Xięstwa Warszawskiego, wyniknąć mogą z powodu znaczney liczby cudzoziemców pozostałych w tym kraju i bez żadnego sposobu do życia, bawiących się iedynie włóczęgą i żebractwem, nadużywając ludzkości mieszkańców; poczytała ten przedmiot bydz nader ważnym w przedsięwzięciu iak naydzielniejszych środków, ażeby ludzie tego gutunku, którzy zamiast korzystania z łaskawości Nayiaśnieyszego Imperatora Jmć w powrocie do swey Oycyzny pozostali się tutaj w niemałej liczbie, zagrażając krajowi pomnożeniem tylu włóczęgów nader niebezpiecznych. Zeby więc w całej rozciągłości osiągnąć można pożądanego celu, i odwrocic od mieszkańców mających w domach swoich podobnych cudzoziemców wszelkie nieprzyjemności, nie-

kiedy przez nieostrożność a niekiedy z nieuwagi wyniknąć mogących; iako też, żeby i cudzoziemców uczciwych pod pozorem podeyrzanych ochronić od wszelkiego prześladowania:

Rada Nayw. uznała za nieodbitą potrzebę użyć ogólnych środków, względnie wszystkich bez wyjątku cudzoziemców w Xięstwie Warszawskim znajdujących się i w tym celu postanawia co następuje.

1. Ustanowić w Warszawie szczególny Policyyny Wydział, któryby się zajął zebraniem wiadomości tak o niewolnikach woiennych różnych narodow iako też i w ogólności o wszystkich cudzoziemcach.

2. Wydział ten ma bydz ustanowionym przez JW. Jenerała Gubernatora X. W. iako Naczelnika Policyi krajowej.

3. W wydziale tym powinien bydz koniecznie przynajmniej ieden z tutejszego kraju Obywatel, to iest: w znaczeniu Deputata.

4. Wydział ten zostawać będzie pod bezpośrednim zarządzeniem JW. Jenerała Gubernatora i pod Zwierzchnim Nadzorem Prezesa Komitetu Policyynego.

5. Pod nazwiskiem cudzoziemców ro-

zumić się mają ci wszyscy, którzy nie będą poddani Xięstw. Warsz. nie mają ani w kraju tym posiadłości, ani zrodzeni w tym kraju, ani też stałego sposobu do życia.

6. Niewolników wojennych, czyli z widymatami, lub też bez takowych natychmiast przytrzymywać i odsyłać, a mianowicie tych, którzy żadnych widymowanych świadectw nie mają, pod ścisłą strażą wojskową do Warszawy przed Jenerała Gubernatora przystawiać.

7. Innych zaś cudzoziemców nie mających żadnego zaświadczenia, jeśli nie stawiają za sobą pewnych kaucyow, także należy brać i odsyłać pod należytym dozorem do Warszawy Jenerałowi Gubernatorowi.

8. Autorowie czyli zaręczyciele powinni być ludzie mający w tym kraju nieruchomy majątek, albowiem w przypadku ucieczki którego z osób tych, za któremi stawili kaucya, podlegają ci oprócz osobistej odpowiedzialności przed przyzwoitym Sądem, nadto jeszcze karze pieniężnej oznaczonej w summie 10,000 zł. pol. przeto powinni być w stanie wniesienia takowej summy, albowiem w przeciwnym razie Urzędnicy, którzyby przyjęli kaucye niniejszemu Urzędzeniu nie odpowiadające, usunięci będą od swych urzędowań i pod Sąd kryminalny oddani.

9. Każdy mający u siebie podobnych niewolników albo innych cudzoziemców za domowych nauczycieli w służbie lub w jakimkolwiek bądź innym znaczeniu, lub też tylko na pomieszkaniu, powinien pod karą złp. 1,000 osobistej odpowiedzialności przed Sądem za nieposłuszeństwo Rządowi natychmiast donieść o nich przyzwoitej władzy miejscowej.

10. Po miastach Prezydenci i Burmistrze, po Powiatach Podprefekci, po gminach Woyci, a nakoniec bez wyjątku wszyscy Urzędnicy wydziału wiejskiej i miejskiej Policji jeśli się okażą bydź mniej dbałymi w wykonaniu niniejszego Urzędzenia względem niewolników wojennych i innych cudzoziemców nie tylko oddaleni będą od swych obowiązków, ale nadto opłacą wyżej oznaczoną karę pieniężną, i za niedopełnienie rozkazow Rządowych oddani będą pod Sąd.

11. Oficjalsi pogranicznych komor i przykomorkow przy wieździe do kraju tego i wyjeździe z niego osób, jak najściślej zwracać mają uwagę, czyli przejeżdżający dostateczne mają świadectwa, bezpaszportnych zaś przytrzymywać i pod wojskową strażą odsyłać są obowiązani do najbliższych Kommand wojennych, lub władz Policyjnych: Oficjalsi ei albowiem w przypadku uchybienia ze swey strony wykryć się z czasem mogącego, ulegną karze punktem 10tem przepisanej.

12. Urzędnicy Rossyjscy i Kommandanci, gdzie takowi znajdować się mogą, szczególnie w tym względzie, co się dotyczy niewolników wojennych i innych cudzoziemców, w każdym razie działać powinni wspólnie z Urzędnikami krajowemi.

13. W razie, gdyby po dostrzeżeniu przez ten wydział Policyjny, ktokolwiek z tutejszych Obywateli, lub też z Urzędników okazał się bydź przestępnym niniejszemu Urzędzeniu, na ten czas J. W. Jenerał Gubernator okoliczność tę przedstawi Komitetowi wyższego Nadzoru Policyjnego do Decyzji, który następnie przedstawi swoją opinią Radzie Naywyż-

szey.

Rozciągłość działań tego nowo utworzonego Wydziału Policyynego i inne w tym przedmiocie przepisy i szczegóły, Rada Naywyższa zostawia [wydać się mającemu określeniu przez JW. Jenerała Gubernatora i Prezesa Komitetu Nadzoru Policyynego, których o niniejszym swym postanowieniu zawiadamia, tudzież komunikuje go w tymże czasie wszystkim Dyrekcjom Ministerstw tak dla wiadomości, iako też celem wykonania z swej strony tych szczegółów, które ich wydziału dotyczyć się mogą.

JJ. PP. Naczelnikom Departamentow, Prefektom, Dyrektorom Starbowo, Komendantom, Warszawskim Policeymeystrowi i Prezydentom Muncypalności i Policyi.

Komitet nadzoru Policyi ustanowiony przy Naywyższej Radzie wchodzić stopniowo w rozbiór przedmiotów istotny obowiązek onego składających, a to, aby nietylko ochronić osobę każdego Obywatela od prześladowań wszelkiego rodzaju, lecz nadto za pomocą łagodnych środków czuyności Policyiney wyprzedzać mogli wypadki mimochętnie niekiedy narażające człowieka na nieprzyjemności i odpowiedzialność; osądził byż rzeczą potrzebną wydać niejakie przepisy tyczące się jeńców i w wszystkich w ogólności cudzoziemców, których przemieszkwanie w miejscach rozmaitych tak często samą nawet litość i opiekowanie się nimi ukazywać zdaje się niekiedy w innym wcale względzie narażającym zupełnie niewinne osoby na odpowiedzialność za ich ukrywanie. —

Po roztrząszeniu zamiaru tego Komitetu Policyi przez Radę Naywyższą wydanemi zostały przepisy w załączonym tutaj z uchwały oney spisie zawarte. —

Gruntując się na przepisach wspomnianych z obowiązku mego zalecam:

1. W tworzącym się w Warszawie Wydziale Policyynym prezydować ma Warszawski Policeymeyster Swieczyn, członkami zaś onego będą Assessor Kollegialny de Champ i Radzca Ministerstwa Policyi Gliński. —

2. Prezydent z członkami ułożą Etat, podług którego potrzebna liczba osob do Biora tego Wydziału będzie przeznaczoną z officiantow należących przedtym do Ministerstwa Policyi; pensją dla nich oraz na potrzeby tegoż Biora Summę przeznaczy Rada Naywyższa (za potwierdzeniem w przody Etatu przezemnie) a to z funduszu wskazanego dla tegoż Ministerstwa pozostającego teraz dla niepełności osob toż Ministerstwo składać powinny.

3. Czas do odbywania posiedzeń nie przeznaczają się, lecz osoby ten Wydział składające odbywać będą swe obrady, ilekroć razy tego potrzeba wskaże.

4. We wszystkich innych Miastach Xięstwa Warszawskiego mają byż utworzonymi podobne Wydziały, które w Departamentowych pracować będą pod Prezydencją Departamentowych, a w Powiatowych pod Okrężnych Naczelnikow, a gdzie ich niema pod prezydencją Podprefektow; w pierwszych zasiadać będą Radzca Departamentowy Prefekturalny i Radzca Muncypalny, a w ostatnich jeden z Radzcow obu Rad Powiatowych. —

5. Wydziały takowe będą pod zwierzchnictwem Wydziałow Departamentowych i we wszelkich zdarzeniach rozwiązania potrzebujących, do nich w tym udawać się mają i zdawać rachunek ze wszystkich swoich czynności; co się tycze Wydziałow Departamentowych te mają w każ-

dey okoliczności do mnie robić przedstawienia. —

Wydziały te powinny co dwa tygodnie odbierać od Powiatowych listy wszystkich w ogolności cudzoziemców i jeńców w przeciągu czasu tego na mieszkaniu odkrytych, a mnie w takimże czasie przedstawiać będą listy ogólne.

Wydział Warszawski zatrudni się najprzód przed innemi czynnościami ułożeniem Schemy tak listow wspomnionych, iak rownie i biletow które wydawanemi będą cudzoziemcom, oraz zrobią wzor na zaręczenia, iakie odbieramemi będą od przyimujących do siebie na mieszkanie lub do usług tychże cudzoziemcow, i wszystkie te wzory przedstawia pod moje zatwierdzenie, po czem będą takowe wszędzie rozestłanemi. —

6. Dla Wydziałow Departamentowych i Powiatowych nieprzeznacza się Etat osobny dla kancelaryow, lecz prace w nich odbywać powinni Officialiści będący przy Naczelnikach Departamentowych, Prefekturach, podprefekturach i Radach Municypalnych. —

7. Wszystkie żądania tych Wydziałow od wszystkich bez względu Władz i osob uskutecznianemi bydź mają bezzwłocznie. —

8. Załączająca się tutaj uchwała Rady Naywyższej i ninieysze zalecenie mają bydź w Dziennikach i innym ustanowionym porządkiem ogłoszonemi powszechnie, aby nikt niewiadomością niewymawiał się.

9. Policyjne Wydziały mają się utworzyć niezawodnie po odebraiu tego Okólnika, aby wraz gdy wspomniane w 4 punkcie wzory onym przesłanemi będą, czynność swą rozpocząć mogły. —

Na Oryginalie podpisano Jenerał Gubernator.

Eanskoy.

Z Wiednia d. 29 Kwietnia.

Arcy Xże Jmci Jan pojechał ztąd d. 27 b. m. do Włoch.

Doniesienia od woyska.

Podług ostatnich od C. K. we Włoszech woyska doniesień Feld. por. Bianchi wszedł d. 20 Kwietnia do Florencyi, a Jenerał Hr. Nugent postąpił aż do okolic Arezzo.

D. 18 znaydowała się ieszcze Neapolitańska dywizya w Rawennie, i zdawała się bydź przeznaczoną do zastaniania ustępu Króla Miurata.

Feld. por. Hr. Neipperg postąpił z swoją przednią strażą d. 19 przez Forli aż do rzeki Ronco. W nocy na d. 19 cofnęła się dywizya Ambrosia z Rawenny, i tylną iey straż ścigali dowodca z Commachio, Major Brehm, i Major Pirquet od Fennera strzelcow, aż do Cesenatico i wiele zabrali jeńców.

Miurat znaydował się ieszcze d. 17 w Faenza, ale opuścił to miejsce; d. 18 pod Ceseną miał nieprzyiaciel się obwarować i działami zastłonić.

Feld. por. Hr. Neipperg, który d. 20 stanął przy Forli nad rzeką Ronco, postanowił tylną straż nieprzyacielską, która oszańcowwała się na prawem brzegu tej rzeki pod Ceseną, wyprzeć z iey szanćow i do dalszego ustępu przymusić. Wysłał w tym celu Jen. Hr. Haugwitz przez gory ku Rowersana, i gdy ten zaszedł nieprzyacielowi d. 21 z boku od Bertinowa, przeprowił się w oczach nieprzyaciela za rzekę Ranco. Jenerał Gerpert i Pułkownik Hr. Zichy prowadzili przez rzekę przednią straż i przez nagłe

na nieprzyjaciela uderzenie odparli go aż do Forlimpopoli. Nie był jeszcze dokładnie wiadomy skutek tej potyczki, ale strata nieprzyjacielska, a zwłaszcza w ułanach bardzo była znaczna, i zabrano znowu wiele jeńców.

Feld. por. Bianchi znajdował się już z swoim wojskiem d. 23 w Arenzo; nieprzyjaciel cofał się z pośpiechem tą drogą i d. 19 znajdował się już w Perugia.

Jenerał Hr. Nugent poprzedzał 5 dniami drogi Feld. por. Bianchi na drodze od Viterbo, i śpieszył zaskoczyć nieprzyjacielowi przy przeprawach nad Tybrem.

Podług doniesień z Tryestu pod d. 21 Kwietnia przybył tam Neapolitański Radca poselstwa Questiaux, i prosił o przepuszczenie do Wiednia z ważnymi pismami, z którymi Minister związków zagranicznych Xże de Gallo wysłał go d. 18 b. m. do poselstwa Neapolitańskiego w Wiedniu. Prezydency Radca Spiegelfeld oświadczył wysłańcowi, iż z powodu zaszłej wojny ma rozkaz nieprzepuszczać żadnego Neapolitańskiego agenta. P. Questiaux musiał zatem nazajutrz bez dopełnienia swojego poselstwa napowrot odiechać. Z powieści jego zdaie się okazywać, że Król Miurat będąc w wszystkich miejscach pobity, i przekonawszy się, że ludy Włoskie nie dały się, utudzić obiecaną pod jego berłem wolnością, chce zaczepkę swoją wystawić jako pomyłkę. Lecz pytanie to rozwiążą waleczne C. K. Austriackie wojska.

Tutejsza gazeta Dworska zawiera pod napisem *Franoya* następujące wiadomości:

Teraźniejszy rząd Francuzki zdaie się teraz iedynie zwracać całą swoją uwagę na pomnożenie wojska, aby ile możliwości uzbroić się przeciw grożącemu ze wszystkich stron niebezpieczeństwu. Obrzydłego i przez dobrodzieystwo Króla uchylonego wyrazu konskrypcyi nie śmieją wprowadzić teraz użyć, ale zamiast niego używają jego znaczenia. Oddano już pod rozrządzenie Ministra wojny 204 batalionów gwardyi narodowej, i nie ma wątpliwości, iż wczasie niebezpieczeństwa uzbroienie i reszty gwardyi narodowej nakazane zostanie. Lecz zachodzi pytanie czyli te gwardye narodowe i z jakim duchem w pole wyruszą? Napoleon trudni się szczególniej przywołaniem nieprzytomnych wojskowych do korpusów i wzywa do tego pomocy władz wszystkich. Z wyszłych w tej mierze okólników Ministrów, okazuje się iak bardzo staraia się odurzyć Francuzów względem zamiaru Mocarstw zprzymierzonych, i że Napoleon żadnego nie zaniedbuie sposobu uwikłać cały naród w wojnę, która jego samego tylko się tycze. Mocarstwa nie przywłaszczaią sobie panowania nad Francją, ani chcą nadać iey Pana. Zadaia tylko oddalenia z niey Napoleona, i to tak dla szczęścia i spokoyności Francyi, iako też całej Europy. Niechay przypomną sobie odpowiedź, którą Cesarz Rosyyski dał wysłanemu do niego Prezydentowi Paryzkiemu do Pantin, niżeli w kroczył do tej stolicy. Mocarstwa mowia dziś to samo, i wiernemi są tej odpowiedzi. "Słuszna obrona, rzekł Cesarz Alexander, zaprowadziła nas tu, lecz dalekiemi jesteśmy od wetowania na Francyi: nie-szczęść, które nam zrzadziła. Francuzi

są naszymi przyjaciółmi, i chcemy im okazać, iż za złe dobrem odpłacamy. Napoleon jest jedynym naszym nieprzyjacielem. Miastu Paryżowi przyrzekamy szczególniejszą naszą opiekę. Od was zawisło zapewnienie waszego na przyszłość szczęścia. Potrzebujecie rządu, któryby wam i Europie nadał spokójność; o-tworzcie nam tylko wasze życzenia, a znajdziecie nas gotowemi do poparcia waszych usiłowań. „

Prefekt departamentu Sekwany wydał pod d. 12 wezwanie aby oddaleni, urlopowani, zbiegli od chorągwi lub z niewoli powroceni podoficerowie i żołnierze tego Departamentu stawili się pod karą zbiegowstwa przed wyznaczoną na to kommissją. Przeznaczeni do służby żołnierze zaczynają d. 27 b. m. do wojska odchodzić.

W Paryżu założona została wielka fabryka broni, do której powołanemi są nawet z prowincyy wszelkiego gatunku rzemieślnicy. Idący z prowincyy dostają na milę drogi po 15 centimow i wojskową kwaterę.

Monitor pod d. 16 Kwietnia twierdzi w zagranicznych swoich doniesieniach, iż Mocarstwa i ludy przychylnie są Napoleonowi i Francyi, i stara się wszystko zmniejszyć cokolwiek iey grozi, dla utrzymania i zmocnienia publiczney odwagi.

Tenże dziennik opisuje iak następująco odbytey d. 16 b. m. z narodową gwardyą Paryzką popis:

„ J. C. Moś odbył dziś popis z narodową gwardyą Paryzką, która składa się z 12 legiay, czyli 48 batalionow: 24 batalionow uszykowały się na dziedziń-

cu Tuilleries, a drugie 24 na placu karuzelowym. Gdy pierwsze odbyły popis, ściągnęły się do kupy, aby drugie wniść mogły na dziedziniec. Cesarz przechodził około wszystkich szeregow i przed każdym batalionem nieco się zatrzymał. Gdy potem zrobili officerowie koło mówił do nich Cesarz w tych wyrazach:

„ Żołnierze narodowey gwardyi Paryzkiej, cieszy mnie wasz widok. Utworzyłem was przed 15 miesiącami dla utrzymania spokójności i bezpieczeństwa w stolicy. Odpowiedzieliście mojemu oczekiwaniu. Przelewaliście wasza krew w obronie Paryża, a jeżeli nieprzyjacielskie wojska weszły w wasze mury, tedy nie było wasza winą, ale winą zdrady, a mianowicie przeciwnego wypadku, który w owych nieszczęśliwych okolicznościach naszym interessem towarzyszył. Tron Królewski nie przystał całej Francyi; bo nie zaręczał ludowi najswiętszych praw iego. Narzucony nam od obcych został. Gdyby się był utrzymał, byłby pomnikiem hańby i nieszczęścia. Powróciłem oteczony całą władzą ludu i wojska, dla zatarcia tej plamy, i wrocenia honorowi i sławie Francuzkiej zupełney świetności. Żołnierze gwardyi narodowey! Dziś rano uwiadomiony zostałem przez telegraf z Lyonu, iż trzech kolorowa bandera powiewa w Antibes i Marssylii. Sto wystrzałow z dział na wszystkich naszych granicach uwiadomiją cudzoziemcow, że domowe nasze spory są ukończone; mówię cudzoziemcow, ponieważ nie znamy jeszcze żadnych nieprzyjaciol. Jeżeli oni zgromadzą swoie wojska, tedy i my nasze zgromadzamy. Wojska nasze składają się z samych walecznych ludzi, którzy w wie-

tu bitwach okryli się chwałą, i którzy przeciw nieprzyjaciółom spizowy mur wystawiają, gdy tymczasem liczne nasze bataliony grenadyerów i strzelców gwardyi narodowej strzec będą naszych granic. Bieda tem Rządowi, które w nasze sprawy mieszczą się chciały! Nieszczęścia zahartowały umysł ludu Francuzkiego; przybrał znowu ową młodość i siłę, które przed 20 laty całą Europę zadziwiały. Żołnierze! Przymuszonymi byliście zawdziąć kolory, które lud potępił; ale w waszych sercach były zawsze kolory narodowe. Poprzysiężcie mieć one zawsze za hasło, i bronić tego Cesarzkiego tronu, iako iedyney i naturalney rękoymii praw naszych. Poprzysiężcie nie ścierpieć nigdy, ażeby cudzoziemcy, którym okazaliśmy się nieraz iako zwycięzcy, mieszały się do naszej konstytucyi i rządu. Poprzysiężcie nakoniec poświęcić wszystko dla sławy i niepodległości Francyi.

„Poprzysięgamy, wykrzyknęła cała gwardya. Mowa ta przerywana często była znakami najwyższego zapędu, który okazywał się pod czas całego popisu. Lubo gwardya szypko szła, upłynęło iednak przeszło dwie godziny nim około Cesarza przeciągnęła!!!”

Ministryum wojenne ogłosić kazało następujące urzędowe doniesienia:

„D. 7 Kwietnia dniem pierwey niżeli Xze Angouleme w Pallu z Jenerałem Gilly kapitulował, uderzył Jenerał Ernouf na Gap, które osadzone było wojskiem Jen. Proteau z departamentu wyższych Alp; przednia straż Jen. Proteau pod dowództwem Szefa batalionu Chauveau od 49 pułku, stała nad Durance. Wojska pod bezpośredniemi rozkazami Jen. Laverdo natarły na straż, która strzegła wniścia do wa-

wozu od Saulce. Na pierwszą o tem wiadomość przybył Szef batalionu Chauveau swej straży na pomoc. Zbliżywszy się na kilka kroków, stanął pomiędzy obustronnemi wojskami dla rozmowienia się i zabronił swoim ludziom pierwey strzelać. Lecz do niego strzelano, na co iego wojska odpowiedziały i szypkim krokiem naprzód postąpiły. Zaczepiający, którzy za pierwszym natarciem w nieład byli w prowadzonemi, zebrali się przecież znowu i ponowili atak, który iednak nieszczęśliwszy był dla nich niżeli pierwszy; 150 ludzi zostało zabitych lub wrzekę Durance w pędzonych; wiele było rannych, a między niemi Jenerał Loverdo. Wojska Jen. Proteau nie wynosiły iak 300 ludzi i kompanią artyleryi, a miały doczynienia blisko z 2000 ludzi, mającemi 2 działa. Nieprzyjaciel zostawił w ręku naszych białą chorągiew, na której wyszyte były złotem słowa: „Burbonowie, albo śmierć.” Nazajutrz d. 8 pokusili się powtornie buntownicy uderzyć na wojska nasze, lecz tą razą narodowa gwardya ze wsi Vitrolles była wystarczającą do odparcia ich do Sisteron, gdzie w nieładzie uciekli. Tegoż dnia kapitulował Xze Angouleme. Dowódca głównego iego sztabu, Jen. Aultane, przybył tu dziś rano d. 15 i stawił się w ministryum wojennem, dla odebrania iego rozkazów, które go pod ścisłym aresztem w własnym iego domu osadzić kazało.

Podług pism Paryzkich tworzy się odwodowe wojsko pod rozkazami Jenerała Mouton. Artyleryą iego dowodzić ma Jenerał Nourrit. Jenerałowie Morand i Abbe dowodzić będą w tem wojsku.

Jen. Hr. Dumas jest jeneralnym dyrektorem wszystkich gwardyi narodowych

pod rozkazami ministra wewnętrznego.

Jako nadzwyczajni pełnomocnicy rządu posłanemi zostali Radca stanu do Roszeli, a Hr. Thibaudeau do Dijonu.

Nakoniec Marszałek Soult (Xże Dalmacyi,) który przez czas nieiaki został za kulissą, wyszedł znowu na scenę, i miał d. 16 audyencyą u Bonapartego.

Dla okazania, iż zupełna jest wolność druku, ogłaszają pisma Paryzkie wszystkie rozporządzenia i odezwy Króla, lecz wszystkiemi sposobami wymowy starają się osłabić ich wrażenie, iakieby na dobrze myślących Francuzach sprawić mogły.

Na paryzkich teatrach gra znowu orkiestra i cały parter śpiewa dawno zapomnianą początkowej rewolucyi piosnkę Marssyliczyków. Gdy d. 14 Sztuka Horacyuszowa Kornella wystawiona była, a Aktorka Petit grała rolę Sabiny, następujące wiersze:

*Va jusqu'en l'Orient pousser tes bataillons,
Va sur les bords du Rhin planter tes pavillons.*
były z pokłaskami przyjęte i aktorka musiała je powtórzyć.

Gazeta Francyi zapewnia, iż lud wiejski nazywa Napoleona królem chłopów. Taż gazeta donosi, że Jen. porucznik Hr. Belliard wysłany został przez Napoleona w nadzwyczajnym poselstwie.

Uwięziony w Toulouse Pełnomocnik Królewski, Baron Vitrolles, przyprowadzony został d. 14 do Paryża.

Prywatny list z Paryża pod d. 31 Marca (w Allegemeine Zeitung ogłoszony) zawiera następujące szczegóły o terażniejszym położeniu tej stolicy:

„Pod pozorem odwiedzenia St. Denis, oglądał dziś Napoleon poboiowisko pod Paryżem. Był to pierwszy jego wyjazd; gdyż od powrotu pracował ustawicznie w Tuilleries. Nie było wszelako trudności widzenia go. Pod oknami stała zawsze zgraja ludzi, iak niegdyś całująca konia Lafayette'a, i prosząca Oycę S. o błogosławieństwo, złożona z czeladzi mu-

larskiej w fartuchach, i t. d. której popolicie do ogrodu Tuilleries nie wpuszczają. Tłuszcza ta czekając pół godziny krzyczy: *Oycze Fiołku* (jest to jego przydomek na przekor Lilji i oznaczenie jego powrotu.) Pokazuje się potem, ukłoni się i powraca do pokoiów zawstydzony, iż wielki naród w takiej postaci pokazuje się przed jego oknami. Nowe położenie Oycy Fiołku jest jednak bardzo różne od przeszłego. Śmiało bardzo o nim mówią. Żołnierz zna swoją ważność, a naczelnicy partyi wolności, Carnot, Fouche i inni śmiało postępują. Przymusili oni go opuścić w swoim tytule: „Z Bożej łaski,, i trzy &c. Podobnież przymusili go żołnierze zatrzymać napis na domie w którym dawniej Cambaceres, potem Maret mieszkał, a nakoniec sto - Swaycarow stało, teraz zaś stanęło 1000 ludzi,, którzy z nim z Elby powrócili. Napis ten był: „Kwatera walecznych ludzi,, który wszystkie pułki obraża. Napis ten twierdzili albo musi być zatarv, albo na wszystkich koszarach położony. Z początku wziął to źle Napoleon, ale zastanowiwszy się, zezwolił na zatarcie. Większość zasiadających z nim na radzie osob ma być za łagodnymi środkami, wyjąwszy Cambaceresa; ten żądać ma surowości i krwi. Względem jednego punktu zdaje się partya wolności z woyskiem zgadzać, to jest żeby przynajmniej Belgią i lewy brzeg odzyskać. Więcey nie żądają. Doświadczenie jednak okazało, ile można na zasadach tych panów polegać. Zasady nie są u nich niczem więcej, iak kulczykami które komuś raz do uszu, drugi do nosa przypinają dla pokrycia swojego kuglarstwa. Gdyby tylko Niemcy wypuścili Belgią, tedy na zawsze zostawać będą pod orężem Francuzkim. Na ludziach mniej zbywa, iak na mechanicznych sposobach. Pełno tu jest officerow. Gipsowy rycerz na moście nowym, wyobrażający Henryka IV ieszcze na swoim stoi miejscu. Xiężnom Orleanu i Burbon przydane są honorowe straże: „Są one dosyć z dobrych domowych i zasługują na nie,, miał Napoleon powiedzieć. Historia Bonapartego ukończy się zapewne na sankilotstwie, czego okazują się niektóre początki. „

DODATEK

DO N^{ro} 37.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 7 MAIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Dnia 26 Marca r. b. w Szczecinie w Powiecie Szydłowskim, zeszła z tego świata po krotkiej chorobie Maryanna z Rostworówskich Kochanowska, lat 70 przykładnie spędzonego życia skończywszy, wszyscy którzy cnoty zmarłej i towarzyskie Jej przymioty z bliska znali nieobojętnie przyjął to smutne doniesienie i sprawiedliwy z tej straty żal Familii pewnie dzielić potrafią. —

Z Londynu d. 14 Kwietnia.

Wczoray zapytał się Xże Norfolk w wyższej izbie pierwszego Ministra (Hr. Liwerpool) czyli prawda, że od terazniejszego we Francyi rządu nadeszły do naszego propozycye, i iak w tej mierze postąpiono? — Lord Liwerpool: Nie waham się oświadczyć, iż terazniejszy rząd Francuzki uczynił do nas odezwę, która udzielona potem została zprzymierzonym w Wiedniu Monarchom. — Xże Norfolk: Możesz zacny Lord udzielić co z osnowy tej odezwy? — Lord Liwerpool: Łatwo się domyślić można, iż to teraz nastąpić nie może; ale iak tylko okoliczności dozwolą, nieomieszkać uwiadomić o tem izbę, i dodam tylko ieszcze, iż żadna odpowiedz nie jest dotąd Francyi dana. — Podobneż zapytanie uczynił dziś P. Pon-

sonby w niższej izbie. Lord Castlereagh odpowiedział zgodnie z Lordem Liwerpool, tylko na zapytanie czyli przed nadejściem odpowiedzi z Wiednia zaczepioną Francya zostanie, zamilczał.

P. Madison ma być w chęci złożenia prezydencyi Zjednoczonych Ameryki stanow.

Lord Harrowby i P. Wellesley Pole powrocili tu z Bruxelli.

Rozmaite pułki Portugalskie, które wstawily się w ostatniej wojnie, mają być do Belgii przewiezione.

— D. 15. —

Goniec Francuzki, który niedawno przybył do Londynu, wysiadł w wieczor z łodzi Francuzkiej do wsi Kingstowne między Deal i Dower; chłopiec, którego napotkał, zaprowadził go do Deal, gdzie niał sobie powoz i przyjechał niepoznany do Londynu.

Onegday Prezydent miasta Bordeaux, Hr. Lynch, przybył z swoim bratem, do Plimutu.

Maytkow wybierają teraz iak w czasie wojny. Jakoż rząd nasz rozwija znowu wszystkie swoje sily. Uzbrajania codziennie się powiększają. Wczoray posta-

442

no znowu 3 pułki jazdy, pomiędzy które-
mi pułk dragonii gwardyi Królewskiej do
Niderlandow, dokąd odplywają także 4
pułki z Irlandyi. Z Ameryki zwracają 29
pułkow, które na początku Czerwca przy-
będą.

— D. 18. —

(Przez Hollandyq.)

Roczne posilki pieniężne dla Mocarstw
stałego ładu dla prowadzenia znowu woj-
ny przeciw Francyi, wynosić mają począt-
kowo 9 mill. f. szt.

Kanclerz skarbowy doniósł wczoray
dyrektorom banku, iż zamyśla za 18 mill.
f. szt. skarbowych biletow wydać. Za każ-
de 100 funtow będzie w 3 procentowych
papierach 117 zapisanych; kto chce do tey
zmianki należeć ma się d. 29 Kwietnia
zgłosić. Po wydaniu tych biletow nastąpi
zapewne zaraz nowa pożyczka w goto-
wych pieniądzech.

Sobotnia dworska gazeta zawiera u-
rzędowe doniesienie o opanowaniu przez
Admirala Cochrane i Jen. majora Lambert-
ta twierdzy Mobile w d. 11 Lutego, która
poddała się bez odporu. 266 ludzi osady
poszło w niewolą woienną; dział tam by-
ło 22.

P. Henees, jeneralny kommissarz woy-
ska Angielskiego i P. Trotter, naywyższy
dozorca zbrojowni, pojechali do Bruxelli.
Ostatni, który iuż do Ostendy był przy-
był, został odwołany i dziś tu powrocił.

Dwa Francuzkie okręty przyprowa-
dzone znowu do Flimut zostały, lecz ie
zaraz znowu uwolniono.

Wczoray doniósł Kanclerz skarbowy
w niższej izbie, iż w krotce wniesie znowu
przywrocenie opłaty od dochodu.

Z Moguncyi d. 19 Kwietnia.

J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xże

Karól przybył tu przy wystrzałach z
dział i odgłosie wszystkich dzwonow, i
tego zaraz dnia wydał następujący roz-
kaz dzienny:

” Nayiasniejszy Cesarz Austryacki
w porozumieniu z wysokiemi Zprzymie-
rzyńcami mianował mnie Wielkorządcą
Moguncyi, i powierzył mi obronę i bez-
pieczeństwo tey warowni Niemiec. Py-
szniąc się z tego przeznaczenia i mocno
przekonany o szlachetnym duchu ludow
tylu Xiążąt, których jeden cel zaymie
i jeden ogień ogrzewa, pośpieszyłem tu,
i pierwszy rzut oka utwierdził moje o-
czekiwanie; wszędzie widziałem i odbie-
rałem z rozrzewnieniem wyrazy naygo-
rątszego przywiązania do wspólney oy-
czyzny, wierności do prawych Monar-
chow, naywiększey zgody w zachowa-
niu nayświętszych praw przeciw obcey
napaści. Kierować temi uczuciami i one
z nieograniczonem siebie poświęceniem
wzmacniać, będzie ciąglą moją staranno-
ścią. Nie mam żadnego do tych lub o-
wych woysk uprzedzenia; moi towarzy-
sze oręza rowne zawsze mają prawo
do moiego przywiązania, wszyscy po-
przysięgliśmy na choragwie oyczyzny i
Monarchowie położyli wnas swoje zufa-
nie. Temu zaufaniu musimy zadosyć
uczynić, i poczytam się za szczęśliwego,
ieżeli mi los dozwoli dzielić stawę i nie-
bezpieczeństwo z walecznemi Mężami,
których dziś z tak wielkiem ukontento-
waniem około siebie zgromadzonych wi-
dzę.

(Pod.) Arcy Xże Karol.

Xże Blücher Wahlstadt przybył d.
19 b. m. do Akwisgranu, i ziechał się tam
z Marszałkiem Wiktorem (Xciem Bellu-
ny) który tam z Bruxelli przyjechał.

Z Włoch d. 18 Kwietnia.

Podług doniesień z Medyolanu przybył tam d. 15 b. m. nowy Wielkorządca Hr. Saurau.

Z Rzymu pod d. 1. Kwietnia piszą, iż odkryty tam został spisek na obalenie postanowionego przez Oycę S. tymczasowego rządu i przerwanie publicznej spokoyności; lecz przez mądre środki odwrocony został i sprawców jego uwięziono. Rząd tymczasowy utrzymuje ciągle swoją powagę i udziela czasami wiadomość o pobycie i zdrowiu Oycy S. Wielu cudzoziemców, a mianowicie Anglików znajdowało się do 1 b. m. w Rzymie; potem wyiechali niektórzy do Civita i do Neapolu.

W towarzystwie Króla Joachima

znayduie się Hieronim Bonaparte. Neapolitański wojenny okręt Joachim który d. 3 Kwietnia z Liworna na powrot do Neapolu wypłynął, zabrał ztamtąd Panią Letycyą Bonaparte. Jak tylko Królowa dowiedziała się o przybyciu swej Matki, a nie mogąc sama dla choroby przeciw niej wyiechać, wysłała na powitanie iey do Portici Następcę tronu, który w krotce przywiozł ją do stolicy. Na kilka dni pierwey przybył tamże Kardynał Fesch, brat Letycyi.

D. 5 Kwietnia z rana zawinał do portu Neapolitańskiego Angielski wojenny okręt Rivoli z Palermo, i nim wszedł do portu pozdrowił go wystrzałami z dział, na co mu z portu takież wystrzałami odpowiedziano.

D O N I E S I E N I A

André Hintz, peintre en miniature, s'arretera ici quelque temps et se recommande aux Amateurs de son art. Il repond de la ressemblance. Aussi peut on voir chez lui une collection de portraits de son ouvrage. Loge dans la maison de Madame Beldowska, rue Floriane Nr. 511.

Jędrzey Hintz, malarz miniaturowy, zabawi tu czas nieiaki i poleca się Miłośnikom swej sztuki. Za trafność zaręcza, i można u niego widzieć Zbiór portretów iego roboty. Mieszka w Domu W. Beldowskiej w ulicy Floryhńskiej pod Nr. 511.

Prefekt Dep. Warszawskiego, gdy stosownie do Dekretu Królewskiego z d. 29 Sierpnia 1810 r. stanowiącego, aby wszelka prywatna własność zgromadzenia XX. Benonow Warszawskich członkom tegoż zgromadzenia wydana została. JW. Minister Spraw wewnętrznych Reskryptem swym z dnia 27 Stycznia 1815 polecił Prefektowi, aby zapewniwszy tak należytość skarbową, iako też pretensye prywatnych osób, resztę pozostałości wydał JX Jesterscheim iako Plenipotentowi rzeczzonego zgromadzenia; przeto Prefekt stosując się tak do wzmiankowanego Reskryptu JW. Ministra Spraw wewnętrznych iako też uchwały Rady najwyższej T. X. W. z d. 6 Marca r. b. do tychże prawideł Prefekt odsyłający wzywa wszystkich wierzycieli byłego zgromadzenia XX. Benonow Warszawskich, i wszelkie osoby, lub członków samego zgromadzenia, którzy iakiekolwiek pretensye do pozostałego po Benońskiego funduszu rościć mogą, aby z takowymi pretensyami przed dniem 1 Lipca r. b. do Prefekta zgłosili się inaczej albowiem dniu tym iako terminie prekluzyynym, wszelka pozostałość po Benońska JX. Jesterscheim wydana, i wierzyciele do niego posatysfakcją odesłani zostaną.

W Warszawie d. 13 Kwietnia 1815 roku.

Nakwaski. Rakiety, J. S.

Dnia 9 Maia r. b. o godzinie 9tej z rana na Kleparzu przy Krakowie na placu przed domem pod Nr. 10 W. Intendenta, sprzedawana będzie przez publiczną licytacją klacz skaro-gniada, wzrostu miary szesnastej, więcey dającym za gotową zapłatę, o czem podpisany Komornik Prześw. Publiczność uwiadomia. W Krakowie d. 5 Maia 1815.

Stefan Mochnacki, Kom. T. H. D. K. i R.

Dnia 10 Maia 1815 r. o godzinie 9 ranney w domu pod Nr. 9 na Kleparzu przy Krakowie, sprzedane będą resztę mydła, i narzędzia myłarskie; chęć kupienia mający zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znajdować. W Krakowie d. 5 Maia 1815.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Ar.

Podinspektor Dóbr i Lasow Narodowych okręgu Białopromnickiego w Departamencie Krakowskim. Uwiadomia niniejszem, iż w skutek Reskryptu JW. Prefekta D. K. pod dniem 24 Kwietnia 1815 r. liczbą 3772 wydanego, odbywać się będą tu w Krakowie w Biórze JW. Prefekta licytacye względem trzechletniego zadzierżawienia Dóbr Narodowych w roku bieżącym z dniem ostatniem Maia z dzierżawy dotychczasowey wychodzących, w Administracyi Skarbowey zostających, iako i tych gdzie w skutek zaprowadzonych obserwacyi z powodu nieopłaconych rat dzierżawnych possesserowie exmissyi przed ukończeniem czasu kontraktem oznaczonego ulegli. Termin rozpoczęcia licytacyi, tudzież układow względem Dóbr których kontrakty dotąd nieukończyły się, oznacza się na dzień 12 Maia 1815 r. w którym licytowane zostaną folwark Węgrzce, Tonie, i Rakowice, na dzień 16 folwark Brzezcie, Bolechowice, i Bodaczow, na dzień 19ty Maciejowice, Bronczyce, i Słomniki, na dzień 22gi Nasiechowice, i Dziewięcioły, Scholasterye w Skalbmierzu oraz Swoszowice, na dzień 26 Dzierzgow, Prebenda w Koszycach, i Prebenda w Słomnikach, na dzień 29ty Promnik Biały, Młyny Królewskie w Krakowie, Propinacya w Czernichowie i Rybołowstwo tamże, na dzień 31 Maia b. r. Sucha taxa w Mieście Krakowie. Precium fisci czyli summa od którey licytacya rozpoczęta zostanie jest następująca:

a) Folwark Węgrzce	- — złp. 8620.	l) — Scholasterye w Szkalbmierzu	— 3365.
b) — Tonie	- — — 8000.	ł) — Swoszowice	- - - — 5400.
c) — Rakowice	- — — 9075.	m) — Dzierzgow	- - - — 7068.
d) — Brzezcie	- — — 4600.	n) — Prebenda w Koszycach	— — 120.
e) — Bolechowice	- — — 10,765.	p) — Prebenda w Słomnikach	— 366.
f) — Biedaczow	- — — 4400.	q) — Promnik Biały	- - - — 13000.
g) — Maciejowice	- — — 5717.	r) — Młyny Królewskie	— — 14000.
h) — Bronczyce	- — — 3000.	s) — Propinacya w Czernichowie	- 6000.
i) Słomniki z przyległościami	— — 12,100.	t) — Rybołowstwo tamże	— — 100.
k) Nasiechowice i Dziewięcioły	— 11,500.	u) — Sucha taxa w Krakowie	22786 g. 12.

Ostrzegają się przytem pretendenci, iż tylko Ci do licytacyi lub układow będą przypuszczeni, którzy swoją kwalifikacyą to jest: fundusz pewny na kaucyą w połowie summy dzierżawney wyrownywającą wskażą i zaraz na wstępie do układow vadium czyli zakład równający się czwartey części summy na intratę podaney złożą. Warunki ogólne pod któremi zadzierżawienie Dóbr ma nastąpić, są też same iak w roku przeszłym, nie tylko zaś przy akcie licytacyi ogłoszonemi zostaną, ale nadto każdy życzący sobie osiągnięcia dzierżawy też warunki i wyciągi intrat w Biórze Podinspektora dla powzięcia potrzebney informacyi okazane sobie mieć może.

W Krakowie dnia 27 Kwietnia 1815 roku.

Krauz.

Gdy Dekret Rady Naywyższej dd. 23 Lutego r. b. 1815 uchylający Juristitium w Sprawach Kredalnych w Art. 2gim Dobra nieruchome nakazuje na nowo wedle ich wartości, iaką w 1803 r. mieć mogły, Urzędownie przez biegłych taxować, wyjąwszy przypadek jeżeliby Wierzyciele na dawniejszey taxie przestali, przeto Trybunał Cywilny I. Inst. Dep. Krak. po wysłuchanym wniosku Urzędu publicznego, wzywa wszystkich Wierzycieli Massy Kredalney Pawła Schöna, ażeby na Kommissyą w d. 11tym Maia r. b. w Domu Władz Sądowych tuteyszego Trybunału, przed W. Gostkowskim Sędzią odbywać się mającą, stawili się i deklaracyą do Protokołu podali, czyli na taxie zamienicy, do massy kredalney Pawła Schöna należącey, w r. 1808 Urzędownie odbytey, a wartość iey w summie 64,357 zł. pol. 9 gr. na srebrną monetę zewaluowaney ustanowiającey, chcą przestać, lub też nowey detaxacyi żadaia, a w takim razie aby znawcow czyli biegłych zaraz wybrali, inaczey Sąd z Urzędu otaxować każe, i biegłych do tego sam wyznaczy — Dan w Krakowie d. 17 Kwietnia r. 1815.

Lewicki Sędzia Prezydujący.

Badeni Sekretarz.